

09. 2023 Tarihli Türkçe Dersi Sınav Uygulamalarındaki Değişikliğe İlişkin Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi¹

Oğuzhan SEVİM²

Duygu YILMAZ³

APA: Sevim, O. & Yılmaz, D. (2024). 2023 Tarihli Türkçe Dersi Sınav Uygulamalarındaki Değişikliğe İlişkin Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (39), 148-167. DOI: 10.29000/rumelide.1469395.

Öz

Eğitim ihtiyaçlarına göre eğitim sisteminde ve sınavlarda değişiklikler yapılmaktadır. Bu değişikliklerden biri de 2023-2024 eğitim öğretim yılında gerçekleştirilmiş ve tüm sınavların açık uçlu şekilde yapılması kararı alınmıştır. Tüm derslerden farklı olarak Türkçe derslerine yazma-dil bilgisi, konuşma ve dinleme şeklinde üç ayrı sınav uygulaması getirilmiş ve Türkçe dersinden sınıf geçme notu 70 olarak belirlenmiştir. Yapılan bu değişiklik öğretmen ve öğrencileri etkilediği için önemlidir. Bu sebeple de çalışmanın amacı Türkçe dersi sınav değişikliğine dair öğretmen görüşlerini belirlemektir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim deseni kullanılmıştır. Olgu bilim, mevcut durumu ortaya koymayı amaçlar. Araştırmanın çalışma grubunu 2023-2024 eğitim öğretim yılında devlet okullarında görev yapmakta olan 44 Türkçe öğretmeni oluşturmaktadır. Çalışma grubu amaçlı örnekleme yoluyla belirlenmiştir. Araştırma verileri, araştırmacı tarafından geliştirilen “Türkçe Dersi Sınav Değişikliğine İlişkin Öğretmen Görüşme Formu” ile toplanmıştır. Veriler Maxquda analiz programı ile içerik analizine tabi tutulmuştur. Programdan çıkan sonuçlar kodlanarak temalar elde edilmiştir. Sonuçlara göre genel olarak olumsuz değerlendirmelere ulaşılmıştır. Öğretmenlerin en sık olumsuz görüş bildirdiği konular “zaman kaybı, müfredat yetiştirme problemi, abartılmış notlar, değerlendirmede yaşanan zorluklar” olmuştur. Sistem değişikliğinin en çok olumlu bulunan tarafı ise konuşma sınavlarının sisteme dahil edilmesi olarak belirlenmiştir. Görüşler ortak bir şekilde değerlendirildiğinde sınav değişikliği için gerekli hazırlıklar yapıldıktan sonra uygulamanın yapılması ve sistematik bir geçişin gerekli olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Türkçe dersi sınav değişikliği, öğretmen görüşleri, açık uçlu sınav

¹ **Beyan (Tez/ Bildiri):** Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunur.

Çıkar Çatışması: Çıkar çatışması beyan edilmemiştir.

Finansman: Bu araştırmayı desteklemek için dış fon kullanılmamıştır.

Telif Hakkı & Lisans: Yazarlar dergide yayınlanan çalışmalarının telif hakkına sahiptirler ve çalışmalarını CC BY-NC 4.0 lisansı altında yayımlanmaktadır.

Kaynak: Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunur.

Benzerlik Raporu: Alındı – Turnitin, Oran: %7

Etik Şikayeti: editor@rumelide.com

Makale Türü: Araştırma makalesi, **Makale Kayıt Tarihi:** 25.02.2024-**Kabul Tarihi:** 20.04.2024-**Yayın Tarihi:** 21.04.2024; **DOI:** 10.29000/rumelide.1469395

Hakem Değerlendirmesi: İki Dış Hakem / Çift Taraflı Köreleme

² Prof. Dr., Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Bilim Dalı, Türkçe ve Sosyal Bilimler ABD / Prof., Atatürk University, Kazım Karabekir Faculty of Education, Department of Turkish Education, Department of Turkish and Social Sciences (Erzurum, Türkiye), o.sevim@atauni.edu.tr, **ORCID ID:** 0000-0001-7533-4724, **ROR ID:** https://ror.org/03je5c526, **ISNI:** 0000 0001 0775 759X, **Crossreff Funder ID:** 501100004951

³ Doktora, Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Bilim Dalı, Türkçe ve Sosyal Bilimler ABD / PhD, Atatürk University, Kazım Karabekir Faculty of Education, Department of Turkish Education, Department of Turkish and Social Sciences (Erzurum, Türkiye), duyguylmz25@hotmail.com, **ORCID ID:** 0000-0002-3311-2960 **ROR ID:** https://ror.org/03je5c526, **ISNI:** 0000 0001 0775 759X, **Crossreff Funder ID:** 501100004951

Teacher Opinions on the 2023 Academic Year Turkish Lesson Exam Change⁴

Abstract

Changes are made in the education system and exams according to educational needs. One of these changes was made in the 2023-2024 academic year and it was decided to hold all exams in an open-ended manner. Unlike all other courses, three separate exams were introduced for Turkish courses: writing-grammar, speaking and listening, and the passing grade for the Turkish course was determined as 70. This change is important because it affects teachers and students. For this reason, the aim of the study is to determine teachers' opinions about the Turkish language course exam change. The phenomenological pattern, one of the qualitative research methods, was used in the research. Phenomenology aims to reveal the current situation. The study group of the research consists of 44 Turkish teachers working in public schools in the 2023-2024 academic year. The study group was determined through purposeful sampling. Research data was collected with the "Teacher Interview Form Regarding Turkish Course Exam Change" developed by the researcher. The data was subjected to content analysis with the Maxqda analysis program. The results of the program were coded and themes were obtained. According to the results, generally negative evaluations were reached. The issues that teachers most frequently expressed negative opinions about were loss of time, problems in developing the curriculum, inflated grades, and difficulties in evaluation. The most positive aspect of the system change was determined to be the inclusion of speaking exams into the system. When the opinions are evaluated jointly, it can be said that the implementation should be carried out and a systematic transition is required after the necessary preparations for the exam change are made.

Keywords: Turkish course exam change, teacher opinions, open-ended exam

1.Giriş

Önceden belirlenmiş hedeflerin olduğu ve insanların bu hedefleri gerçekleştirmek için çabaladıkları her ortamda ölçme ve değerlendirme vardır. İşlerin önceden belirlenen program hedefleriyle yürütüldüğü ortamlardan biri de eğitim öğretimdir. Eğitim ve öğretim uygulamalarının en önemli süreçlerinden biri ise ölçme ve değerlendirmedir. Öğrencilerin öğrenme sürecindeki ihtiyaçlarının belirlenmesi ve bu ihtiyaçların karşılanması için ölçme ve değerlendirme sistemi hazırlanır. Bu sistemin amacı, öğrencilerin bilgi ve becerilerini ölçmek, öğrenme süreçlerini değerlendirmek ve başarılı olanları bir üst kademeye taşımak olarak özetlenebilir (Duban ve Arısoy, 2017).

Dünyadaki farklı öğretim sistemlerine bakıldığında her toplumun kendi eğitim niteliklerini artırmak için bazı sistemsel değişiklikler yaptıkları görülmektedir. Türkiye de dünya standartlarını yakalamak

⁴ **Statement:** It is declared that scientific and ethical principles have been followed in the preparation process of this study and all the studies used are stated in the bibliography.

Conflict of Interest: No conflict of interest is declared.

Funding: No external funding was used to support this research.

Copyright & Licence: The authors own the copyright of their work published in the journal and their work is published under the CC BY-NC 4.0 licence.

Source: It is declared that scientific and ethical principles were followed during the preparation of this study and all the studies used are stated in the bibliography.

Similarity Report: Received - Turnitin, Rate: 7

Ethics Complaint: editor@rumelide.com

Article Type: Research article, Article Registration Date: 25.02.2024-Acceptance Date: 20.04.2024-Publication Date: 21. 04.2024; DOI: 10.29000/rumelide.1469395

Peer Review: Two External Referees / Double Blind

için bu doğrultuda önemli çalışmalar yapmaktadır. Bu çalışmalar genellikle müfredat geliştirme, öğretmen eğitimi, altyapı iyileştirmeleri ve öğrenci değerlendirmesi gibi alanlarda yoğunlaşmaktadır (Can, 2014). Eğitim, öğretim ve öğrenci niteliklerinin belirlenmesi adına en son yapılan çalışmalardan biri de 2023 tarihli Millî Eğitim Bakanlığı Yazılı ve Uygulamalı Sınavlar Yönergesi'dir (MEB, 2023). Bu Yönerge bağlamında hazırlanan Millî Eğitim Bakanlığı Yazılı ve Uygulamalı Sınavlar Yönergesi ile MEB'e bağlı tüm özel ve resmî örgün eğitim programlarında yapılacak sınavlarda uygulanacak usul ve esaslar yürürlüğe girmiştir. Bahsi geçen her iki yönerge ile yazılı ve uygulamalı sınavların uygulanma süreçlerinde önemli değişikliklere gidilmiştir. Bu değişiklikler özellikle Türkçe ve yabancı dil eğitim derslerini yakından ilgilendirmektedir. Çünkü yapılan değişikliğe göre bu derslerde belirlenecek olan başarı puanlarının %50'sini yazılı sınavlar, %25'ini dinleme ve %25'ini konuşma sınavları oluşturmaktadır. Yani iki aşamada gerçekleştirilecek sınavlarda dört temel dil becerisinin de dikkate alınması gerekmektedir.

Sınav değişikliğinden etkilenen derslerden biri olan Türkçe dersi, temel branş dersleri içerisinde oldukça önemli bir yere sahiptir ve ana dil olduğu için bir o kadar da kıymetlidir. 2023 Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme ve Değerlendirme Yönetmeliği'nin yayımlanmasıyla hem bu değer altı çizilmiş hem de öğrencilerin ana dillerini daha etkili ve güzel kullanmaları adına önemli değişiklikler yapılmıştır. Değişiklikler ile öğrencilerde dil bilinci oluşturulmaya ve öğrencilerin dil becerilerinin tümünde gösterdikleri performansın dikkate alınmasına çalışılmıştır.

Türkçe öğretimi dört ana beceri üzerine odaklanmıştır: dinleme, konuşma, okuma ve yazma. Bu dört dil becerisi, dil öğretiminin temelini oluşturmaktadır. Dinleme becerisi, konuşulan dilin doğru bir şekilde anlaşılmasını; konuşma becerisi ise kendini ifade edebilme yeteneğini geliştirmeyi amaçlar. Okuma becerisi, yazılı metinleri anlama ve yorumlama yeteneğini; yazma becerisi ise düşünceleri yazılı olarak ifade etme yeteneğini geliştirmeyi hedefler. Türkçe öğretimi bu dört temel beceriyi edinmek ve geliştirmeye odaklanırken önemli bir bileşen olan dil bilgisi ise tüm bu dil becerileriyle ilişkili olarak vurgulanır. Dil bilgisi, dilin yapısını anlama ve doğru bir şekilde kullanma yeteneğini ifade eder (Kavcar, Oğuzkan ve Sever 1999).

2023 yılına kadar Türkçe dersindeki dil becerileri ve dil bilgisi öğrenme alanlarının ölçme ve değerlendirmesine bakıldığında bu becerilerin sadece yazılı sınavlarla ölçülmeye çalışıldığı anlaşılmaktadır. İlgili alan yazınına bakıldığında Türkçe dersindeki ölçme ve değerlendirme faaliyetlerine ilişkin pek çok araştırmanın yapıldığı, bu çalışmalarda öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının dört temel dil becerisinin ölçümüne ilişkin görüşlerinin incelendiği (Gürlek, 2021; Maden ve Durukan, 2011; Sevim ve Uyumaz, 2023), uygulanan sınavların yapılandırmacı öğrenme bağlamında değerlendirildiği (Karadüz, 2009), sınavlarda uygulanan ölçme araçlarının kullanılma sıklıklarının ele alındığı (Kilmen ve Beyhan, 2011) anlaşılmaktadır. Yine konuyla ilgili yapılan çalışmalarda öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme yeteneklerinin incelendiği, geleneksel ölçme araçlarını alternatif ölçme araçlarına göre daha çok kullandıkları, alternatif ölçme araçlarını ise kullanmada zorluklar yaşadıkları (Türkben, 2022), yazma, konuşma ve dinleme becerilerini tam olarak ölçemedikleri (Karatay ve Dilekçi, 2019), Türkçe dersi başarıyı özellikle okuma-anlama ve dil bilgisi bağlamında hazırladıkları başarı testleriyle ölçmeye çalıştıkları (Sevim ve Karabulut, 2023; Sevim ve Uyumaz, 2023) gibi sonuçların elde edildiği görülmektedir. Yapılan bu çalışmada ise ilgili alan yazınında Türkçe dersinde uygulanan sınavlarda yaşanan bu sorunlardan hareketle 2023 yılında uygulanmaya başlanan yeni sınav uygulamalarına ilişkin öğretmen görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki araştırma sorularına yanıtlar aranmıştır:

Türkçe öğretmenlerinin;

- Sınav değişikliği hazırlıklarından haberdar olma durumları nedir?
- Sınav değişikliği için yapılan hazırlıklarla (öğretmen, öğrenci, altyapı vb.) ilgili görüşleri nedir?
- Yapılan bu değişikliğin gerekliliği ile ilgili görüşleri nedir?
- Türkçe dersinde geçme notunun 70 olmasıyla ilgili görüşleri nedir?
- Yeni sınav sisteminin öğrenciler açısından üstünlük ve sınırlılıkları (avantaj ve dezavantajları) ile ilgili görüşleri nedir?
- Yeni sınav sisteminin öğretmenler açısından üstünlük ve sınırlılıkları (avantaj ve dezavantajları) ile ilgili görüşleri nedir?
- Türkçe derslerinde uygulanacak olan yeni sınav sisteminin sürdürülebilirliği ile ilgili görüşleri nedir?

2.Yöntem

2.1. Araştırma Modeli

Bu araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim deseni kullanılmıştır. Olgu bilim çalışmalarını bir deneyimin, o deneyime katılan kişiler tarafından nasıl anlamlandırıldığını yorumlamak için kullanılır (Ary vd., 2006, s. 461). Bu çalışmada Türkçe öğretmenlerinin 2023 tarihli Türkçe dersi sınav uygulamalarındaki değişikliğe ilişkin görüşleri incelenmeye çalışılmıştır. Olgu bilim desenin bilgi toplama sürecinde gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi teknikler kullanılır. Bu teknikler, araştırılan olguların ve olayların nasıl ve neden kaydedildiğini göstermek içindir. Fenomenoloji desende yapılan araştırmalarda veriler kapsamlı bir şekilde elde edilir ve doğrudan bilgi kaynaklarına erişilerek toplanır (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Yapılan çalışmada ilk kez 2023 yılında uygulanmaya başlanan yeni sınav sistemine göre sınav uygulamaları yapmış 44 Türkçe öğretmenin bu yeni uygulamanın hazırlıklarına, yapılan değişikliğin gerekliliğine, geçme notunun 70 olarak belirlenmesine, yeni uygulamanın hem kendileri hem de öğrenciler açısından üstünlüklerine, sınırlılıklarına ve sürdürülebilirliğine ilişkin deneyimleri onlarla yapılan görüşmelerle belirlenmeye çalışılmıştır. Bu durumda öğretmenlerin yeni sınav uygulamalarına ilişkin görüşleri bu çalışmada araştırılan olgudur.

2.2.Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Erzurum'un Yakutiye ilçesinde MEB'e bağlı ortaokullarda görev yapmakta olan 44 Türkçe öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırma grubu, uygun durum örnekleme yöntemiyle seçilmiştir. Bu yöntem, görüşülecek kişilere daha erişilebilir olduğu için tercih edilmiştir ve araştırma sürecini daha pratik hale getirmek amacıyla kullanılmıştır. Uygun durum örnekleme yöntemi, araştırmacıların belirli özelliklerine uyan bireylere veya gruplara odaklanmasına olanak tanır (Ekiz, 2015, s. 106).

Çalışmanın başında 44 öğretmene araştırmaya gönüllü olarak katılıp katılmadıkları sorulmuş ve tamamı araştırmaya gönüllü olarak katılabileceklerini belirtmişlerdir. Öğretmenlere ilişkin bilgiler Tablo 1’de sunulmuştur.

		<i>f</i>	%
Cinsiyet	Kız	22	50
	Erkek	22	50
Sınıf	5	11	25
	6	11	25
	7	11	25
	8	11	25

Tablo 1. Çalışma Grubu

Her sınıf seviyesinden öğretmenle görüşmek, öğretmenlerin yeni sınav sistemine ilişkin görüşlerini doğru bir şekilde temsil edilmesinde öneme sahiptir.

2.3. Verilerin Toplanması ve Analizi

Çalışmanın verileri araştırmacılar tarafından hazırlanan Öğretmen Görüşme Formu kullanılarak elde edilmiştir. Öğretmen Görüşme Formu 4 aşamada hazırlanmıştır.

Şekil 1. Öğretmen Görüşme Formu'nun Hazırlanması

Birinci aşamada her bir araştırmacı tarafından ilgili alan yazını inceleyerek görüşmelerde öğretmenlere yöneltebilecek muhtemel sorular belirlenmiştir. İkinci aşamada her bir araştırmacı tarafından tespit edilen muhtemel görüşme soruları bir araya getirilerek bir soru havuzu oluşturulmuştur. Üçüncü aşamada soru havuzunda yer alan sorular üzerinde değerlendirmeler yapılmış ve araştırmacıların mutabık kaldıkları sorular belirlenerek bunlar taslak görüşme formuna alınmıştır. Dördüncü aşamada taslak görüşme formunda yer alan 8 soruya ilişkin Türkçe eğitimi alanında uzman üç öğretim üyesinin görüşleri alınmış, formda yer alan bir soru taslak görüşme formunda yer alan diğer bir soruyla benzer konuyu sorguladığı gerekçesiyle görüşme formundan çıkarılarak 7 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formunun nihai şekline ulaşılmıştır.

Öğretmenlerle yapılan görüşmeler 15-20 dakika arasında gerçekleştirilmiştir. Güvenirliği sağlamak amacıyla her bir öğretmenle görüşme tamamlandıktan sonra araştırmacılar tarafından alınan notlar öğretmen ile paylaşılmış ve görüşme notları teyit edilmiştir. Ayrıca öğretmenlerin verdiği cevaplar yeterli olmayınca araştırmacı artçı sorular yönelmiş ve görüşülen kişinin görüşü net olarak belirlenmeye çalışılmıştır. Yine güvenirliği sağlamak amacıyla tüm katılımcılarla aynı temalar üzerinden

hareket edilmeye çalışılmıştır. Güvenirlik için alt tema veya başlıklar farklı olsa bile temaların aynı olması gerekmektedir (Wilson, 2014).

44 öğretmenle yapılan görüşmeler tamamlandıktan sonra verilerin analizi safhasına geçilmiştir. Nitel bir araştırmadan elde edilen verilerin analiz edilmesi, araştırma sürecinin en kritik adımlarından biridir (Leech ve Onwuegbuzie, 2007). Nitel araştırmalarda veri analizi süreci, incelenen olguyu yorumlamayı ve çeşitli veri kaynaklarından toplanan tüm bilgiler arasındaki ilişkilerin anlaşılmasını içerir (Ary vd., 2006). Bogdan ve Biklen (2007, s. 159) veri analizini “verilerle çalışmak, onları düzenlemek, onları yönetilebilir birimlere ayırmak, kodlamak, sentezlemek ve örüntüleri aramak” olarak tanımlamıştır.

Araştırma kapsamında yapılan görüşmelerden elde edilen tüm kayıtlar sistemli bir şekilde yazılı doküman hâline getirilmiştir. Elde edilen verilere MAXQUDA programı ile içerik analizi ve frekans analizi uygulanmıştır. İçerik analizi, bazı betimlerin ne kadar sıklıkla tekrarlandığına bağlı olarak ilgili olay durum ve davranışlar ile ilgili vurgu yoğunluğunu ortaya çıkaran şekiller çizmekte ve bu şekiller üzerinden yorumlama yaptıran yardımcı bir yöntemdir (Kozak, 2018, s. 125). Bu yöntem ile verilerde genellenebilir bilgi oluşturulmaya çalışılır.

Yapılan analizde tümevarım anlayışı ile ortaya çıkarılan kodlar sınıflandırılarak temalar oluşturulmuştur. Bulgular tablolaştırılarak raporlanmıştır. Araştırmacılar, görüşmelerde sık sık geri dönüşler yaparak öğretmenlerin görüşme sorularına ilişkin görüşlerinin teyidini almışlardır. Ayrıca veriler üzerinde başka bir uzman incelemesiyle katılımcıların teyidinin sağlanması da geçerliğe olumlu katkı sağladığı için (Baltacı, 2019, s. 378) bir Türkçe eğitimi akademisyeni tarafından da veriler incelenmiştir. Araştırmada elde edilen bulguların açıklanması, açıklanan bulguların yorumlanması adımlarını barındıran betimsel analizlerden yararlanmış, görüşmelerde öne plana çıkan doğrudan alıntılara yer verilmiştir (Yıldırım ve Şimşek, 2018).

3. Bulgular

Bu bölümde görüşme soruları yani araştırma probleminin alt problemleri tek tek analiz edilmeye çalışılmıştır.

Araştırmanın birinci görüşme sorusu olan “Sınav değişikliği hazırlıklarından haberdar olma durumları nedir?” sorusuna öğretmenler tarafından verilen cevaplar analiz edilmiş ve elde edilen bulgular Tablo 2’de sunulmuştur.

Kategori	Kod	Katılımcılar	Frekans
Hayır	-*	Ö4, Ö5, Ö7, Ö9, Ö10, Ö12, Ö16, Ö7, Ö18, Ö19, Ö20, Ö22, Ö23, Ö24, Ö25, Ö26, Ö27, Ö28, Ö30, Ö31, Ö32, Ö35, Ö36, Ö37, Ö39, Ö40, Ö41, Ö43, Ö44	29
	MEB duyuruları	Ö3, Ö6, Ö14, Ö21, Ö34	5
Evet	Medya/sosyal medya	Ö1, Ö2, Ö6, Ö8, Ö15, Ö42	5
	Okul idaresi	Ö13, Ö29, Ö33, Ö38	4
	Whatsapp grupları	Ö11	1
Toplam			44

* (“-” hayır cevabını temsil etmektedir.)

Tablo 2. Birinci Görüşme Sorusuna İlişkin Öğretmen Yanıtları

Tablo 2 incelendiğinde öğretmenlerin çoğunun (n=29) Türkçe dersi başarısının ölçümünde yapılması planlanan sınav değişikliği hazırlıklarından haberdar olmadığı, buna karşılık 15 öğretmenin ise sınav değişikliği hazırlıklarından haberdar oldukları anlaşılmaktadır. Sınav değişikliğinden haberdar olan öğretmenlerin 5'inin medya/sosyal medya, 5'inin MEB duyuruları, 4'ünün okul idaresi aracılığıyla bilgi edindiği belirlenmiştir. Ö6 kodlu öğretmenin “*MEB duyurularını ve bu alanla ilgili sosyal medya ağlarını takip ediyorum.*” ifadesi bu soruya olumlu cevap veren; “*Hayır, hiçbir şekilde haber verilmeden yapıldı. Fikrimiz de alınmadı.*” yanıtı ile Ö36 kodlu öğretmen ise olumsuz cevap veren öğretmenlere örnek gösterilebilir.

Araştırmanın ikinci görüşme sorusu olan “Sınav değişikliği için yapılan hazırlıklarla (öğretmen, öğrenci, altyapı vb.) ilgili görüşleri nedir?” sorusuna öğretmenler tarafından verilen cevaplar analiz edilmiş ve elde edilen bulgular Tablo 3'te sunulmuştur.

Kategori	Kod	Katılımcılar	Frekans	
Öğretmene yönelik	Herhangi bir hazırlık yapılmadı	Ö3, Ö6, Ö10, Ö11, Ö14, Ö15, Ö16, Ö20, Ö21, Ö22, Ö24, Ö25, Ö26, Ö28, Ö29, Ö30, Ö31, Ö32, Ö33, Ö36, Ö37, Ö38, Ö39, Ö40, Ö41	25	
		Ani gelişme	Ö4, Ö5, Ö9, Ö12, Ö23, Ö30, Ö39, Ö40, Ö41	9
		Öğretmen görüşünü almama	Ö7, Ö11, Ö20, Ö36, Ö43	5
		-*	Ö27, Ö35, Ö42	3
		Dersin işleniş süreçleriyle sınavın uyumsuzluğu	Ö13, Ö18, Ö19	3
		Pilot uygulamanın eksikliği	Ö2, Ö8, Ö34	3
		Bireysel sınav hazırlığı	Ö1, Ö16, Ö17	3
Öğrenciye yönelik	Herhangi bir hazırlık yapılmadı	Ö6, Ö8, Ö9, Ö12, Ö14, Ö16, Ö17, Ö19, Ö21, Ö22, Ö24, Ö25, Ö26, Ö28, Ö30, Ö33, Ö34, Ö37, Ö39, Ö41, Ö42, Ö43	22	
		Ani gelişme	Ö2, Ö3, Ö7, Ö10, Ö11, Ö13, Ö14, Ö17, Ö26, Ö32, Ö37, Ö40, Ö41	13
		Öğretmen yönlendirmesinin eksikliği	Ö1, Ö3, Ö5, Ö14, Ö15, Ö29, Ö37	7
		-*	Ö20, Ö27, Ö35, Ö36, Ö38	5
		Yeterli örnek sunmama	Ö4, Ö23, Ö32	3
		Sistemin karmaşık olması	Ö18, Ö39	2
Altyapıya yönelik	Herhangi bir hazırlık yapıldı	Sınav ortamlarının düzenlenmesi	Ö6, Ö9, Ö15, Ö29, Ö44	5
		Ölçme araçlarına ulaşılabilirlik	Ö6, Ö44	2
		Örnek soruların sunulması	Ö38	1
		Örnek sınavların yapılması	Ö12	1
-*	Ö3, Ö4, Ö5, Ö8, Ö14, Ö16, Ö28, Ö33, Ö36, Ö37	10		

Optiklerin geç okunması	Ö6, Ö10, Ö13, Ö19, Ö30, Ö39, Ö40, Ö43	8
E-okul not girişi güncellemesinin gerekliliği	Ö1, Ö7, Ö8, Ö11, Ö20, Ö32, Ö39, Ö42	8
Sınıf ortamının yetersizliği	Ö24, Ö25, Ö31, Ö34, Ö35	5
Sınıf donanımının yetersizliği	Ö21, Ö22, Ö27, Ö35	4
Örnek soruların yetersizliği	Ö17, Ö39, Ö41	3
Sınav hazırlamada zorlanma	Ö2, Ö9, Ö19	3
Değerlendirme ölçeğinin olmaması	Ö1, Ö23, Ö26	3
Kazanımların konularla uyumsuzluğu	Ö18	1
Toplam		157

*("-" hayır cevabını temsil etmektedir.)

Tablo 3. İkinci Görüşme Sorusuna İlişkin Öğretmen Yanıtları

Tablo 3'e bakıldığında sorunun ilk alt kategorisinde sorulan "Sınav değişikliğinde öğretmenlere yönelik herhangi bir hazırlık yapıldı mı?" sorusuna tüm öğretmenlerin (n=44) olumsuz cevap verdiği görülmektedir. Öğretmenlerin 25'i bilgilendirilme eksikliği olduğunu vurgularken 9'u da bu sınav değişikliğinin çok ani bir gelişme olduğunu belirtmiştir. İlgili soruya ilişkin 5 öğretmen ise bu değişiklikte kendi görüşlerinin alınmadığını dile getirmiştir. Geri kalan kodlarda ise 3 öğretmenin direkt "hayır" cevabını verdiklerini, 3 öğretmenin ders işlemeyle sınavın uyumsuz olduğunu, 3 öğretmenin pilot uygulama eksikliğini ve 3 öğretmenin ise bireysel sınav hazırlıklarını kendi çabalarıyla yaptıklarını dile getirdikleri görülmektedir. Kodlarda frekans sıklığı en yüksek olan bilgilendirme eksikliğine Ö28 "Yapılmadı, hizmet içi eğitim ile değişiklikten haberdar edilebilirdik ama haberdar edilmedik." şeklinde cevap vermiştir. Ö30'un "Hayır yapılmadı. Sınavdan kısa süre önce öğrendik ve bilgilendirme yapılmadığı için Türkçe öğretmenleri açısından zorluk yaşandı.", Ö39'un "Hayır yapılmamıştı. Hizmet içi eğitim almadan bir anda kendimizi sınav yaparken bulduk. Kazanımlara uygun açık uçlu soru bulmak oldukça zordu.", Ö40'ın "Hayır, bize sınav değişikliği yapıldığı bilgisi sınava doğru verildi." ve Ö41'in "Hayır, bakan değişince sistem de değişmiş. Bize olup bittikten sonra haber geldi." cevapları hem bilgilendirme eksikliği koduna hem de ani gelişme koduna örnek teşkil etmektedir.

Tablo 3 incelendiğinde sorunun ikinci alt kategorisinde sorulan "Sınav değişikliğinde öğrencilere yönelik herhangi bir hazırlık yapıldı mı?" sorusuna tüm öğretmenlerin (n=44) olumsuz cevap verdiği belirlenmiştir. Öğretmenlerin 22' si öğrencilerin hazır bulunuşluklarının yetersiz olduğunu söylerken 13'ü ise bu değişikliği öğrenciler için ani değişiklik olarak belirtmektedir. Öğretmenlerin 7'si öğrencilerin öğretmen yönlendirmesi ile bilgi sahibi olduklarını dile getirmiştir. Geri kalan kodlarda ise 5 öğretmen direkt "hayır" cevabını verirken 3 öğretmen öğrencilere yeterli örnek sunulmadığını, 2 öğretmen ise sistemin karışıklığını ifade etmiştir. Yetersiz hazır bulunuşluk koduna Ö9'un "Hayır, bir önceki sene test çözen öğrenci ertesi sene açık uçlu soru cevapladı." yanıtı ile Ö30'un "Yapılmadı. Onlar da eski sınav sistemine alıştıkları için hazırlıksızlardı. Sadece ders içi etkinliklerden ne yapması gerektiğini biliyorlardı." yanıtı örnek olarak verilebilir. Ö3'ün "Öğrencilere örnek sorular yayımlanmıştı ama dinleme, konuşma sınavlarında ne ile karşılaşacaklarını onlar da bilmiyorlardı." cevabı hem ani gelişme koduna hem öğretmen yönlendirmesine örnek olarak gösterilebilir. Ö37'nin "Hayır, biz bile son

dakika öğrendik değişikliği. Onlara anlattık ama tam algılayabildiklerini sanmıyorum.” cevabı ise hem yetersiz hazır bulunuşluk koduna hem de öğretmen yönlendirmesinin eksikliği koduna örnektir. Sistemin karışık olması ve yetersiz hazır bulunuşluk kodlarına Ö39’un *“Hayır hazır değillerdi çünkü daha önce böyle bir sınava girmemişlerdi. Pilot bir uygulama da yapılmamıştı. Hele MEB’in yapacağı ortak sınav onları iyice strese soktu. MEB’in öğretmenlere açık uçlu sorular sormaları gerektiğini belirtirken kendisinin test yapması da öğrencinin iyice kafasını karıştırdı.”* cevabı örnek olarak gösterilebilir.

Tablo 3’ebakıldığında sorunun üçüncü alt kategorisinde sorulan “Sınav değişikliğinde altyapıya yönelik herhangi bir hazırlık yapıldı mı?” sorusuna öğretmenlerin 9’unun olumlu yanıt verirken 45’inin olumsuz yanıt verdiği görülmektedir (n=44). Buradan araştırmanın 44 kişi ile yapıldığı düşünülürse öğretmenlerin altyapı hazırlıklarını hem olumlu hem de olumsuz değerlendirdikleri söylenebilir. Mesela Ö6 *“Sınav ortamı uygundu. Ölçme araç gereçlerine ulaşım konusunda sıkıntı yaşamadık. Sadece optikler MEB tarafından geç okundu.”* yanıtı ile hem ölçme araçlarına ulaşılabilirlik hem de sınav ortamlarının düzenlenmesi kodlarında olumlu görüş bildirirken optikleri geç okuma kodunda ise olumsuz görüş bildirmiştir. Altyapı hazırlıklarının yapıldığını belirten öğretmenlerden 5’i sınav ortamlarının düzenlenmesini uygun bulurken 2’si ölçme araçlarına ulaşmada sıkıntı yaşamadıklarını belirtmiştir. Ö38 örnek soruların sunulmasını ve Ö12 ise örnek sınavların yapılmasını yeterli bulmuştur. Alt yapı hazırlıklarının yapılmadığını belirten öğretmenlerden 10’u direkt “hayır” cevabını verirken 8’i e-okul not girişlerinde güncelleme yapılması ve 8’i optiklerin geç okunmaması gerektiğini, 5’i sınıf ortamının yetersizliğini, 4’ü sınıf donanımının yetersizliğini, 3’ü değerlendirme ölçeğinin olmamasını, 3’ü sınav hazırlamada zorlandığını, 3’ü örnek soruların yetersizliğini ve 1’i de kazanımların konularla uyumsuz olduğunu dile getirmiştir. Mesela Ö1’in *“Bize konuşma sınavını değerlendirmek için ölçek verilebilirdi ya da e-okul dinleme, konuşma ve yazma gibi sınavlara uygun olacak şekilde değiştirilebilirdi.”* cevabıyla hem e-okul not giriş güncellemesi gerekliliği hem de değerlendirme ölçeğinin olmaması kodları tespit edilmiştir. Sık tekrar eden frekanslardan biri olan optiklerin geç okunmasına ise Ö10’un *“Hayır, bizden 15 güne sınav okumamızı isteyen sistem kendisi optikleri son güne zor okudu.”*cevabı örnek olarak verilebilir.

Araştırmanın üçüncü görüşme sorusu olan “Yapılan bu değişikliğin gerekliliği ile ilgili görüşleri nedir?” sorusuna öğretmenler tarafından verilen cevaplar analiz edilmiş ve elde edilen bulgular Tablo 4’te sunulmuştur.

Kategori	Kod	Katılımcılar	Frekans
Gerekli	-*	Ö8, Ö15, Ö17, Ö27, Ö33, Ö35, Ö44	7
	Tüm dil becerilerini değerlendirme	Ö5, Ö10, Ö14, Ö18, Ö22, Ö31, Ö37	7
	Dil becerilerini geliştirme	Ö1, Ö12, Ö40, Ö43	4
	Kendini iyi ifade edebilme	Ö6, Ö11, Ö19, Ö21	4
	Konuşma özgüvenini artırma	Ö1, Ö41, Ö43	3
	Ana dil bilincinin oluşması	Ö36, Ö41	2
	Yorumlama becerisini kazandırma	Ö38	1
Gerekli değil	İş yükünü artırma	Ö4, Ö13, Ö17, Ö20, Ö30, Ö32, Ö33, Ö34	8
	Hazırlıksız yakalanma	Ö22, Ö24, Ö31, Ö34	4
	Zaman kaybettirme	Ö16, Ö29, Ö42	3

	Önceki sistemde dil becerilerine yeterince yer verme	Ö7, Ö26, Ö32	3
	-*	Ö28, Ö39	2
	Becerilerin birlikte değerlendirilmesi	Ö23, Ö42	2
	Bireysel farklılıkların olması	Ö6, Ö9	2
	Merkezî sınav sistemine uymama	Ö2, Ö3	2
	Veliyle sürekli muhatap olma	Ö42	1
	Öğrenciyi strese sokma	Ö9	1
Öneri	Sistematiik ilerleme	Ö5, Ö8, Ö17, Ö22, Ö24, Ö27, Ö28, Ö33	8
	Ön hazırlık yapma	Ö5, Ö22, Ö33	3
	Altyapı çalışması yapma	Ö5, Ö33	2
	Senaryoları öğrenci seviyelerine göre düzenleme	Ö6	1
	Merkezî sınavı açık uçlu yapma	Ö3	1
	Toplam		

*(Gereklidir kısmındaki “-” evet cevabını, gerekli değil kısmındaki “-” hayır cevabını temsil etmektedir.)

Tablo 4. Üçüncü Görüşme Sorusuna İlişkin Öğretmen Yanıtları

Tablo 4’e bakıldığında üçüncü görüşme sorusuna öğretmenlerin 28’inin “Gerekliydi.” ve 25’inin “Gerekli değildi.” şeklinde cevap verdikleri, 14’ünün ise önerilerde bulunduğu anlaşılmaktadır (n=44). Sınav değişikliğini gerekli gören öğretmenlerin 7’si doğrudan evet cevabını verirken diğer öğretmenlerden 7’si tüm dil becerilerini değerlendirdiği, 4’ü dil becerilerini geliştirdiği, 4’ü öğrencinin kendini daha iyi ifade edebildiği, 3’ü öğrencinin konuşma özgüvenini artırdığı, 2’si ana dil bilincini oluşturduğu ve 1’i de yorumlama becerisini kazandırdığını söyleyip olumlu cevap vermişlerdir. Ö41’in “*Evet çünkü öğrencilerde ana dil bilinci oluştu. Kalabalık karşısında konuşma becerisi kazandılar.*” görüşü hem konuşma özgüvenini artırma hem de ana dil bilincinin artırılması kodlarına örnek teşkil eder. Ö37’nin “*Özellikle son yıllarda öğrencilerde okuma, okuduğunu anlama, dinleme, yazma, konuşma vb. yeterlilik alanlarında önemli eksiklikler göze çarpmaktaydı. Sınavlarda daha üst düzey bilişsel becerilerin ölçülecek olması, öğrencileri bu konularda güdüleyecektir ve onların bahsettiğim eksikliklere daha çok önem vermesini sağlayacaktır.*” görüşü, en sık tekrar eden tüm dil becerilerini değerlendirme koduna örnek teşkil eder.

Sınav değişikliğini gerekli görmeyen öğretmenlerin 5’i iş yükünü artırdığını, 4’ü hazırlıksız yakalandıklarını, 3’ü zaten önceki sistemde dil becerilerine yeterince yer verdiklerini, 3’ü yeni sınavın zaman kaybettirdiğini, 2’si bireysel farklılıkların dikkate alınmadığını, 2’si becerilerin birlikte değerlendirilmesi gerektiğini, 2’si merkezî sınav sistemine uygun olmadığını, 1’i öğrenciyi strese soktuğunu ve 1’i de veliyle muhatap olmak zorunda kaldıklarını dile getirmiştir. Ö32’nin “*Hayır çünkü zaten bunu yapıyorduk. Bu şekilde bize fazladan yük oldu.*” görüşü, en sık tekrar eden tüm dil becerilerini değerlendirme koduna örnek teşkil eder. Ö34 olarak kodlanan öğretmenin “*Özellikle konuşma becerileri sınavında öğrencilerin tam olarak ne yapması gerektiğini anlayamadıklarını düşünüyorum.*” cevabı hazırlıksız yakalanma koduna örnek gösterilirken “*Dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinin çok önemli olduğunu düşünüyorum. Ancak gerekli altyapı ve denemeler yapılmadan bu sınavların gerçekleştirilmesi hem öğrencilere hem de bizlere ağır bir yük getirdi.*” şeklinde açıklama yapması aynı zamanda iş yükünü artırma koduna da örnek gösterilebilir.

Sınav değişikliğinde öğretmenlerin 8'i sistematik ilerleme yapılmasını, 3'ü sınavdan önce ön hazırlık yapılmasını, 2'si gerekli altyapı çalışmalarının yapılmasını, 1'i senaryoların öğrenci seviyesine göre düzenlenmesini, 1'i merkezî sınavın da açık uçlu yapılmasını önermiştir. Ö33'ün "*Değişiklik gerekliydi ama aşamalı olarak geçilmeliydi. Çünkü LGS'ye hazırlanan öğrencileri yeni sınav sistemi olumsuz etkiledi. Ayrıca öğretmenin iş yükünü fazlasıyla artırdı. Yeni sınav sistemini destekliyorum ama alt yapı (öğretmen öğrenci ve kaynaklar) geliştirme çalışmaları yapıp pilot uygulama gerekliydi.*" görüşü yine sistemin iş yükünü artırdığının altını çizirken öneri olarak da en sık tekrar eden sistematik ilerleme koduna örnek teşkil eder.

Araştırmanın dördüncü görüşme sorusu olan "Türkçe dersinde geçme notunun 70 olmasıyla ilgili görüşleri nedir?" sorusuna öğretmenler tarafından verilen cevaplar analiz edilmiş ve elde edilen bulgular Tablo 5'te sunulmuştur.

Kategori	Kod	Katılımcılar	Frekans
Yanlış bir karar	Notların olduğundan fazla gösterilmesi	Ö3, Ö4, Ö5, Ö7, Ö9, Ö12, Ö14, Ö19, Ö28, Ö39	10
	Bireysel öğrenme farklılıkları	Ö10, Ö13, Ö17, Ö19, Ö24, Ö25, Ö28, Ö30, Ö41	9
	Başarılı öğrenci sayısında azalma	Ö2, Ö21, Ö27, Ö20, Ö30, Ö33	6
	Sınav stresi yaşatma	Ö8, Ö20, Ö31	3
	Öğrenci psikolojisini olumsuz etkileme	Ö2, Ö26	2
	Altyapının yetersiz olması	Ö43	1
	Dersten kopma	Ö36	1
	Okul imkânlarının gözetilmemesi	Ö34	1
	Veliyle sürekli muhatap olma	Ö5	1
Doğru bir karar	Ders öneminin artması	Ö2, Ö3, Ö5, Ö6, Ö8, Ö11, Ö22, Ö23, Ö31, Ö35, Ö39	11
	Öğrencinin çalışmasını teşvik etme	Ö6, Ö15, Ö29, Ö31, Ö39, Ö44	6
	Türkçenin ders başarısını etkilemesi	Ö1, Ö15, Ö16, Ö31, Ö37, Ö40	6
	-*	Ö32	1
	Derse ilgiyi artırma	Ö38	1
Toplam			58

*("-" evet cevabını temsil etmektedir.)

Tablo 5. Dördüncü Görüşme Sorusuna İlişkin Öğretmen Yanıtları

Tablo 5'e bakıldığında öğretmenlerden 34'ünün Türkçe dersinde geçme notunun 70 olmasının yanlış, 25'inin ise doğru karar olduğunu düşündükleri anlaşılmaktadır (n=44). Yanlış karar olduğunu düşünenlerin 10'u notların olduğundan fazla gösterilmesini, 9'u bireysel öğrenme farklılıklarından ötürü herkesin ulaşamayacağı bir puan olduğunu, 6'sı başarılı öğrenci sayısında azalma yaşandığını, 3'ü bu kararın sınav stresi yaşattığını, 2'si öğrenci psikolojisini olumsuz etkilediğini, 1'i öğrencilerin akademik anlamda altyapılarının yetersiz olduğunu, 1'i başarısız öğrencileri dersten kopardığını ve 1'i de okul imkânlarının gözetilmeden sınav yapıldığını dile getirmiştir. Ö39'un "*Dersin önemi, değeri yükseldi. Fakat öğretmen açısından zorluklar arttı. Kötü öğrencilere zaten zar zor 45 verirken geçirmek için 70'e çekmeye çalışmak epey zorladı.*" görüşü, en sık tekrar eden notların olduğundan fazla

gösterilmesi koduna örnek teşkil eder. Ö24'ün “O nedenle geç kalınmış olan bu değişikliği olumlu buluyorum. Ancak baktığımızda görüyoruz ki çok seslilik oluştu toplumda. Suriye’den, Somali’den ve daha birçok ülkeden göç alan ülkemizde, çok ciddi sayıda yabancı öğrenci okullarımızda eğitim görmeye başladı. Buna ek olarak doğuda da hâlâ ana dili farklı olup Türkçeyi tam olarak konuşamayan çok fazla öğrenci var. Tüm bunlar göz önünde bulundurulduğunda 70 sınırının her yerde uygulanabileceğini sanmıyorum.” görüşü bireysel öğrenme farklılıkları koduna örnek teşkil eder. Ö30’un “Türkiye’deki her okulun başarı düzeyi farklı olduğu için böyle bir baraj getirmek biraz sorun olur. Bu puan biraz düşürülebilir.” görüşü, bireysel öğrenme farklılıkları ve başarılı öğrenci sayısında azalma koduna örnek teşkil eder.

Doğru karar olduğunu düşünenlerin 11’i dersin öneminin arttığını, 6’sı öğrencinin çalışmasını teşvik ettiğini, 6’sı Türkçe ders başarısını etkilediğini ve Türkçe dersinin değerini artırdığı, 1’i derse olan ilginin arttığını belirtmiştir. Ö11’in “Anne karnına düştüğü andan itibaren bebekler ana dilleri ile büyüyorlar. Dolayısıyla en hâkim olmaları gereken alan. Ancak internet ortamı ve diplomalı da olsa kültürel anlamda yarı cahil veliler eliyle çocuklar ana dillerine yabancılaştırılıyorlar. Ana dil dersleri geçme notu 85 bile olsa yerindedir. Ancak tüm alan öğretmenleri artık ana dil hususunda çok daha hassas olmalıdırlar. Zira dil, bir millet için yaşam/ölüm demektir.” görüşü ders öneminin artması koduna örnek teşkil eder. Ö15’in “Gerekliydi. Ancak doğru şekilde değerlendirme yapıldığını düşünmüyorum. Bol keseden notlar verdik. Türkçe başarısı ortalaması düşük öğrenci zaten başarılı olamıyor. Öğrenciler ve veliler daha fazla ciddiye almaya başladılar.” görüşü Türkçenin ders başarısını etkilenmesi ve öğrencinin çalışmasını teşvik etme kodlarına örnektir.

Araştırmanın beşinci görüşme sorusu olan “Yeni sınav sisteminin öğrenciler açısından üstünlük ve sınırlılıkları (avantaj ve dezavantajları) ile ilgili görüşleri nedir?” sorusuna öğretmenler tarafından verilen cevaplar analiz edilmiş ve elde edilen bulgular Tablo 6’da sunulmuştur.

Kategori	Kod	Katılımcılar	Frekans
Dezavantajlar	Strese neden olma	Ö12, Ö13, Ö20, Ö25, Ö26, Ö39	6
	Öğrencileri zorlama	Ö2, Ö17, Ö20, Ö28	4
	Motivasyonu düşürme	Ö26, Ö28, Ö34	3
	LGS'ye (Liselere Giriş Sınavı) öğrenciyi hazırlamama	Ö7, Ö24, Ö42	3
	Kendini yetersiz hissetme	Ö6, Ö20, Ö24	3
	Bıkkınlığa sebep olma	Ö18, Ö24	2
	Heyecana neden olma	Ö10, Ö25	2
	Ders işlenmeyen günlerin artması	Ö4, Ö9	2
	Yeterli zaman ayıramama	Ö35	1
	Uyum sorunu yaşama	Ö35	1
Avantajlar	Başarısız öğrenci sayısının artması	Ö23	1
	Derse karşı olumsuz algı	Ö3	1
	Dil becerilerini geliştirme	Ö10, Ö17, Ö18, Ö19, Ö26, Ö27, Ö33, Ö36, Ö37, Ö38, Ö39, Ö40, Ö42, Ö43, Ö44	15
Kendini iyi ifade edebilme	Ö2, Ö6, Ö12, Ö16, Ö21, Ö22, Ö24, Ö33, Ö37	9	
Not kaygısını azaltma	Ö15, Ö18, Ö29, Ö32, Ö44	5	

Ana dil bilincini oluşturma	Ö26, Ö31, Ö35	3
Dersi önemseme	Ö11, Ö39, Ö43	3
Konuşma özgüvenini artırma	Ö10, Ö24, Ö28	3
Anlamli öğrenmeyi sağlama	Ö8, Ö21, Ö38	3
Dikkati artırma	Ö3, Ö12, Ö38	3
Üst düzey düşünmeyi sağlama	Ö8, Ö37	2
Yorumlama becerisi kazandırma	Ö38	1
Bilenle bilmeyeni ayırma	Ö37	1
Başarıyı artırma	Ö35	1
Motivasyonu artırma	Ö29	1
Kalıcı öğrenmeyi sağlama	Ö27	1
Okuma-anlama becerisini geliştirme	Ö8	1
Öğrencinin çalışmasını teşvik etme	Ö8	1
Öğrenci gelişimini destekleme	Ö6	1
Kişisel eksiklikleri fark etme	Ö5	1
Toplam		84

Tablo 6. Beşinci Görüşme Sorusuna İlişkin Öğretmen Yanıtları

Tablo 6'daki verilere göre yeni sınav sistemini öğrenciler açısından dezavantajlı değerlendirenlerin 6'sı strese neden olduğunu, 4'ü öğrencileri zorladığını, 3'ü motivasyonu düşürdüğünü, 3'ü LGS'ye öğrenciyi hazırlamayı engellediğini, 3'ü öğrencinin kendini yetersiz hissetmesine sebep olduğunu, 2'si bıkkınlığa sebep olduğunu, 2'si heyecana neden olduğunu, 2'si ders işlenmeyen günlerin arttığını, 1'i LGS hazırlığı için öğrencilerin zaman ayıramadığını, 1'i uyum sorunu yaşattığını, 1'i başarısız öğrenci sayısının arttığını, 1'i derse karşı olumsuz algı oluşturduğunu dile getirmiştir. Yeni sınav sistemini öğrenciler açısından avantajlı değerlendirenlerin 15'i dil becerilerini geliştirdiğini, 9'u öğrencinin kendini iyi ifade edebildiğini, 5'i not kaygısını azalttığını, 3'ü ana dil bilincini oluşturduğunu, 3'ü dersin önemsenmesini sağladığını, 3'ü konuşma özgüvenini artırdığını, 3'ü anlamlı öğrenmeyi sağladığını, 3'ü dikkati artırdığını, 2'si üst düzey düşünmeyi sağladığını, 1'i yorumlama becerisi kazandırdığını, 1'i bilenle bilmeyeni ayırdığını, 1'i başarıyı artırdığını, 1'i motivasyonu artırdığını, 1'i kalıcı öğrenmeyi sağladığını, 1'i okuma-anlama becerisini geliştirdiğini, 1'i öğrenciyi çalışmasını teşvik ettiğini, 1'i öğrenci gelişimini desteklediğini, 1'i kişisel eksiklikleri fark ettirdiğini dile getirmiştir. Ö13'ün "*Çocuklar çok geriliyorlar streslenip panikliyorlar. Sınıfta kalma korkusu oldu hepsinde.*" cevabı strese neden olma koduna örnek teşkil eder. Ö17'nin "*Müfredat içerisinde yer alan kazanımlarda dinleme ve konuşma davranışları etkinliklerle ölçülebilirken ayrıca sınav oluşturulması hem öğretmen hem de öğrenciler için yük oluşturdu.*" cevabı öğrencileri zorlama koduna örnektir. Ö44'ün "*Dil becerilerinin hepsi farklı oranda gelişmiş olabilir. Hepsi ayrı bir alan olduğu için hepsinin değerlendirmeye dâhil edilmesi öğrenciler açısından avantaj oluşturdu. Yazılı sınavı düşük olan öğrenciler hazırlıklı konuşma ile notunu yukarı çekebildi ya da dinleme yeterliğiyle.*" cümlesi hem en sık tekrar eden kod olan dil becerilerini geliştirme hem de not kaygısını azaltma koduna örnektir. Ö37'nin "*Üst düzey bilişsel becerilere sahip olan öğrenciler bu becerilerini uygulama olanağı bulacaklardır. Şans başarısını önemli ölçüde azalttığı için bilen öğrenciler ile bilmeyen öğrenciler arasındaki fark daha belirgin hâle gelecektir. Uzun süreçte öğrencilerin yazma, topluluk önünde kendilerini ifade edebilme vb. becerileri gelişecektir.*" cevabı hem

üst düzey düşünmeyi sağlama koduna hem bilenle bilmeyeni ayırma koduna hem kendini iyi ifade edebilme koduna hem de dil becerilerini geliştirme koduna örnektir.

Araştırmanın altıncı görüşme sorusu olan “Yeni sınav sisteminin öğretmenler açısından üstünlük ve sınırlılıkları (avantaj ve dezavantajları) ile ilgili görüşleri nedir?” sorusuna öğretmenler tarafından verilen cevaplar analiz edilmiş ve elde edilen bulgular Tablo 7’de sunulmuştur.

Kategori	Kod	Katılımcılar	Frekans
Dezavantajlar	İş yükünün artması	Ö1, Ö2, Ö5, Ö6, Ö9, Ö10, Ö12, Ö13, Ö15, Ö17, Ö18, Ö20, Ö24, Ö26, Ö29, Ö30, Ö31, Ö32, Ö34, Ö35, Ö37, Ö39	23
	Zaman alıcı olma	Ö7, Ö8, Ö12, Ö13, Ö18, Ö22, Ö23, Ö25, Ö28, Ö33, Ö37, Ö38, Ö40, Ö41, Ö42, Ö43	16
	Müfredatı yetiştirmeme	Ö1, Ö4, Ö5, Ö6, Ö9, Ö11, Ö14, Ö15, Ö16, Ö18, Ö21, Ö24, Ö38, Ö39, Ö40, Ö42	16
	Sınav uygulamada/ değerlendirmede zorlanma	Ö3, Ö23, Ö24, Ö26, Ö28, Ö31, Ö34, Ö36, Ö37, Ö44	10
	Nesnel değerlendirme yapamama	Ö4, Ö27, Ö28, Ö37, Ö41	5
	Öğretmeni yıpratma	Ö28, Ö33, Ö37	3
	Veliyle sürekli muhatap olma	Ö4, Ö27, Ö35	3
	Evrak işinin artması	Ö3, Ö33, Ö42	3
	Strese neden olma	Ö28	1
	Motivasyonu düşürme	Ö26	1
	Mental yorgunluğa sebep olma	Ö24	1
	Sınav okumada zorlanma	Ö23	1
	Hazırlıksız yakalanma	Ö12	1
	Sınav hazırlığında zorlanma	Ö1	1
Avantajlar	Farklı becerileri ölçme	Ö12, Ö27, Ö28, Ö29	4
	Öğretmene yönelik olumlu tutum	Ö35	1
	Mesleki doyum sağlama	Ö33	1
	Öğrenciyi daha yakından tanıma	Ö29	1
Toplam			92

Tablo 7. Altıncı Görüşme Sorusuna İlişkin Öğretmen Yanıtları

Tablo 7’deki verilere göre yeni sınav sistemini öğretmenler açısından dezavantajlı değerlendirenlerin 23’ü iş yükünü arttırdığını, 16’sı zaman alıcı olduğunu, 16’sı müfredatın yetişmediğini, 10’u sınav uygulamada/ değerlendirmede zorlandığını, 5’i nesnel değerlendirme yapamadığını, 3’ü öğretmeni yıpratmış, 3’ü veliyle sürekli muhatap olduğunu, 3’ü evrak işinin artırdığını, 1’i strese neden olduğunu, 1’i motivasyonu düşürdüğünü, 1’i mental yorgunluğa sebep olduğunu, 1’i sınav okumada zorlandığını, 1’i hazırlıksız yakalandığını, 1’i sınav hazırlığında zorlandığını belirtmiştir. Yeni sınav sistemini öğretmenler açısından avantajlı değerlendirenlerin 4’ü farklı becerileri değerlendirdiğini, 1’i öğretmene

yönelik olumlu tutum oluşturduğunu, 1'i mesleki doyum sağladığını ve 1'i öğrenciyi daha yakından tanımayı desteklediğini dile getirmiştir. Ö18'in "Diğer branşlara göre fazla iş yükü. Planda sınav haftası boşluğunun açılması gerekmekte; aksi takdirde çok geri kalınıyor. Sınavları değerlendirme çok zaman alıyor. Sınav notunu öğretmen hesaplamamalı. E-okulda dinleme ve konuşma bölümleri açılmalı. Sınava girmeyenleri sonradan sınav yapmak, süreci uzatıyor. Özellikle dinleme sınavını yapmak için ayrıca zaman gerekiyor." cevabı dezavantajlardan hem iş yükünün artması hem müfredatı yetiştirememeye hem de zaman alıcı olma koduna örnektir. Ö24'ün "Ciddi bir süre kaybı, müfredattaki konuları yetiştirmek daha zor hâle geldi. Ciddi bir değerlendirme zorluğu söz konusu. Ek olarak iki sınav daha yapmak ve onları değerlendirmek demek, iş yükünü iki üç kat artırmak demek. Öğrencilerin itirazlarına ve isteklerine maruz kalmak öğretmenin mental açıdan da yorulmasına sebep oluyor." cevabı hem mental yorgunluğa sebep olma hem iş yükünün artması hem sınav uygulama/değerlendirmede zorlanma hem de müfredatı yetiştirememeye kodlarına örnektir. Ö29'un "Avantaj olarak da bir öğrenciyi dört ayrı beceri olarak değerlendirmek onları daha iyi tanımak açısından olumlu bir durumdur." cevabı farklı becerileri ölçme ve öğrenciyi daha yakından tanıma koduna örnektir. Ö35'in "Türkçe dersinin ehemmiyetinin artmasından ötürü Türkçe öğretmenlerine yönelik öğrenciler ve veliler açısından olumlu bir tutum gelişmiştir. Türkçe öğretmenlerinin iş yükünü artırmıştır. Süreçteki aksaklıklardan kaynaklanan sorunlardan (öğrencinin düşük notu vb.) ötürü Türkçe öğretmenleri hedef hâline gelmiştir." cevabı dezavantajlardan iş yükünün artması ve veliyle sürekli muhatap olma koduna; avantajlardan öğretmene yönelik olumlu tutum koduna örnek teşkil eder.

Araştırmanın yedinci görüşme sorusu olan "Türkçe derslerinde uygulanacak olan yeni sınav sisteminin sürdürülebilirliği ile ilgili görüşleri nedir?" sorusuna öğretmenler tarafından verilen cevaplar analiz edilmiş ve elde edilen bulgular Tablo 8'de sunulmuştur.

Kategori	Kod	Katılımcılar	Frekans
Sürdürülebilir		Ö12, Ö14, Ö19, Ö27, Ö30, Ö31, Ö33, Ö36, Ö37, Ö38, Ö40, Ö43, Ö44	13
Sürdürülebilir değil	Bakanın değişmesi	Ö1, Ö3, Ö5, Ö6, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö21, Ö28, Ö29,	11
	-*	Ö2, Ö7, Ö17, Ö20, Ö26, Ö32, Ö34, Ö41	8
	Sürecin zor olması	Ö11, Ö15, Ö23, Ö42	4
	Zaman yetersizliği	Ö4, Ö35, Ö39	3
	Merkezî sınavlara uygun olmaması	Ö13, Ö22	2
	Müfredatın ağır olması	Ö11, Ö24	2
	Sınavların kapsam geçerliği düşük	Ö25	1
	Altyapının yetersizliği	Ö22	1
	Sınavların formaliteye dönüşmesi	Ö18	1
	Farklı hazır bulunuşluk düzeylerinin olması	Ö16	1
Toplam			47

*("-" hayır cevabını temsil etmektedir.)

Tablo 8. Yedinci Görüşme Sorusuna İlişkin Öğretmen Yanıtları

Tablo 8'e bakıldığında yedinci görüşme sorusuna öğretmenlerden 13'ünün sürdürülebilir, 34'ünün ise sürdürülemez yanıtını verdikleri anlaşılmaktadır. Yeni sınav sisteminin sürdürülebileceğini düşünenlerin kodu bulunmazken sürdürülemeyeceğini düşünenlerin 8'i de direkt sürdürülemeyeceği cevabını vermiştir. Sürdürülemeyeceğini düşünenlerin 11'i bakanın değişmesi ile değişeceğini, 4'ü sürecin zor olduğunu, 3'ü zaman yetersizliğini, 2'si merkezî sınavlara uygun olmamasını, 2'si müfredatın ağır olmasını, 1'i sınavların kapsam geçerliğinin düşük olduğunu, 1'i altyapının yetersizliğini, 1'i sınavların formaliteye dönüşmesini, 1'i farklı hazır bulunuşluk düzeylerinin olduğunu gerekçe olarak göstermiştir. Ö12'nin "*Yeni düzenlemelerle sürdürülebilir belki ama dezavantajlı durumlar ortadan kaldırılarak elbette.*" görüşü yapılacak güncellemelerle sistemin sürdürülebileceği cevabına örnek gösterilebilir.

4. Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Türkçe dersi dört temel dil becerisi yani okuma, yazma, dinleme ve konuşma üzerine kurulmuştur. Modern yaklaşımlar dikkate alındığında sadece yazılı sınavla ölçme değerlendirme yapılamayacağı bir gerçektir. Dünya çapında yapılan PISA, IETLS veya TOEFL sınavlarında da bu becerileri ayrı ayrı ölçen sınavlar uygulanmaktadır. Ayrıca Milli Eğitim Bakanlığı da bu sınavlardan örnek alarak Dört Beceride Türkçe Dil Sınavı uygulamasını faaliyete geçirmiştir. Bu sınav bir izleme sınavıdır ve Türkçenin korunması ve geliştirilmesi amacıyla öğrencilerin ilkökul, ortaokul ve lise düzeylerindeki öğretim süreçleri boyunca kazandıkları dört temel dil becerisindeki (okuma, yazma, dinleme ve konuşma) yeterliklerinin ölçülmesine yöneliktir (MEBa, 2023). Tüm bu sınavlar modern ölçme yaklaşımlarına uygun hazırlanırken okullarda öğretmenlerin de okul sınavlarını dil becerilerini ayrı ayrı ölçecek şekilde yapmalarının bir gereklilik olduğu söylenebilir.

Çalışmada 2023 yılında yapılan Türkçe dersi sınav değişikliğine ilişkin öğretmen görüşleri araştırılmıştır. Elde edilen bulguların yorumlanmasıyla ortaya çıkan sonuçlar şu şekildedir:

- Öğretmenlerin çoğunun yapılacak sınav değişikliğinden habersiz oldukları, haberi olanların da medya/sosyal medya, MEB duyuruları ve okul idaresi tarafından bilgilendikleri belirlenmiştir.
- Öğretmenlerin tamamının kendilerine yönelik herhangi bir hazırlık veya bilgilendirme yapılmadığını, değişimin ani olduğunu oysa bu gibi değişikliklerde önce hizmet içi eğitim alınması gerektiğini ya da değişiklik yapılmadan önce kendilerinden fikir alınması gerektiğini; öğrencilere yönelik de herhangi bir hazırlığın yapılmadığını, sınav değişikliğinin öğrenci için de ani olduğunu ve öğrencilerin bu konuda yeterli hazır bulunuşluğa sahip olmadıklarını; altyapıya yönelik hazırlıkların ise kısmen yapıldığını düşündükleri belirlenmiştir.
- Öğretmenlerin çoğunun sınav değişikliğini gerekli görmezken bir kısmının sınav değişikliğini olumlu karşıladıkları, bu kararlarına yapılan değişikliğin tüm dil becerilerini değerlendirme imkânı tanınmasını, dil becerilerini geliştirmesini ve öğrenciye kendini ifade etme şansı tanınmasını gerekçe olarak sundukları tespit edilmiştir.
- Öğretmenlerin çoğunun Türkçe dersinde geçme notunun 70 olmasını yanlış bir karar olarak değerlendirirken bir kısmının doğru bir karar olarak değerlendirdiği, bu kararlarına gerekçe

olarak da yapılan değişikliğin Türkçe dersinin önemini artırmasını, çalışmayı teşvik etmesini ve Türkçe başarısının artmasını sağlamasını ileri sürdükleri anlaşılmıştır.

- Öğretmenlerin çoğunun yeni sınav sistemini öğrenciler açısından olumlu karşıladıkları, bir kısmının ise değişiklikle ilgili bazı dezavantajların olduğundan bahsettiği görülmüştür. Yeni sınav sistemini öğrenci açısından dezavantajlı olarak değerlendiren öğretmenler; yeni sistemin sınav stresi yaratmasını, öğrencileri zorlamasını, motivasyonu düşürmesini, öğrenciyi LGS'ye hazırlamamasını, öğrenciyi kendini yetersiz hissettirmesini, bıkkınlığa ve heyecana sebep olmasını bu düşüncelerine dayanak yapmışlardır. Sınav değişikliğini avantajlı olarak değerlendiren öğretmenler ise dil becerilerini geliştirmesini, öğrenciyi kendini ifade imkânı tanınmasını, not kaygısını azaltmasını, ana dil bilinci oluşturmasını, dersi önemli kılmamasını, konuşma özgüvenini artırmasını, anlamlı öğrenmeyi sağlayıp dikkat artırmasını gerekçe olarak dile getirmişlerdir.
- Öğretmenlerin çoğunun sınav değişikliğinin kendileri açısından önemli dezavantajlar oluşturduğunu, bir kısmının ise bazı avantajlarından bahsettiği belirlenmiştir. Yeni sınav sistemini öğretmen açısından dezavantajlı olarak değerlendirenlerin farklı becerilerin ölçülebilmesini ve öğrencinin daha iyi tanınarak meslekî doyumu sağlamanı; dezavantajlı olarak değerlendirenlerin ise iş yükünün artmasını, müfredatın yetiştirilememesini, zamanın yetmemesini, uygulama/değerlendirme zorluğunu, nesnel değerlendirme yapmada zorlanılmasını gerekçe olarak sundukları anlaşılmıştır.
- Öğretmenlerin çoğunun sınav sisteminin bakan değişikliğiyle birlikte yeni bir değişime gideceğini; bir kısmının ise zaman yetersizliğinden, sınavın LGS ile uyumlu olmamasından, müfredatın ağır olmasından ve uygulamanın zor olmasından dolayı sistemin uzun süre uygulanmayacağını düşündükleri anlaşılmıştır.

Araştırmadan elde edilen bulgular genel olarak değerlendirildiğinde öğretmenlerin yeni sınav sisteminde yaşadıkları bazı zorluklardan ötürü sınav değişikliğine olumsuz yaklaştıkları ancak öğrenci açısından değerlendirildiğinde öğretmenlerin sınav değişikliğine ilişkin olumlu görüşler de dile getirdikleri söylenebilir. Öğretmenlerin yaşadıkları zorlukların ortadan kaldırılması amacıyla Bakanlık tarafından soru havuzu oluşturulup örnekler çoğaltılabilir, e-okul altyapısı konuşma ve dinleme sınavları için uygun şekilde tasarlanabilir ve öğretmenlere hizmet içi eğitimler verilebilir. Öğretmen görüşlerine göre sistem değişikliği aniden olduğu için öğretmenlik uygulamalarında, öğrencilerin öğrenme süreçlerinde ve altyapıda yapılması gereken hazırlıklarda aksaklıkların yaşandığı anlaşılmaktadır. Bu sebeple yeni sınav sisteminin birden tüm sınıflarda değil de kademeli olarak alt sınıflardan başlanarak değiştirilmesi sistemin daha sağlıklı bir şekilde işlemesine yardımcı olacağı söylenebilir. Ayrıca sınavın sürdürülebilirliği açısından LGS'de de yeni sınav sistemine uygun ölçme ve değerlendirme sistemi oluşturulabilirse okul sınavları ve merkezî sınavlar arasındaki çelişki ortadan kaldırılabilir. Türkçe öğretmenleri için konuşma ve dinleme sınavlarında uygun zaman planlaması yapılarak ek dersler buna göre düzenlenir ya da müfredat sadeleştirilirse zamanlama sorunu ortadan kalkacak ve sınavın sürdürülebilirliği de artacaktır. Nitekim Aksoy ve Arık da (2017) sınav sistemi ve eğitim politikasında yapılacak değişikliklerde atılacak ilk adımın sistemdeki aksaklıkların belirlenip analizlerin yapılması, bu sürecin zamana yayılması ve tüm eğitim paydaşlarının değişikliğe dâhil edilmesi olduğu görüşündedirler.

Yapılan değişikliklerle sınavlarda çoktan seçmeli değil açık uçlu sorular kullanılmıştır. Dinç, Dere ve Koluman'ın (2014) yaptığı araştırmada test tekniği ile hazırlanan soruların öğrencide stres ve kaygıya neden olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu tarz sınavların öğrencilerin beceri ve ilgilerini ölçmede yetersiz olduğu ortaya konmuştur. Yapılan sınav değişikliği bu anlamda değerlendirilecek olursa yeni konuşma, yazma, dinleme gibi farklı alanlarda uygulamalı sınavların yapılmasının öğrencilerin bilgi, başarı ve performanslarının daha doğru bir şekilde değerlendirilmesine olanak tanıyacağı, sınav kaygısı ve stresinin ise azalacağı söylenebilir.

Görüşme sonuçlarına göre öğretmenler genellikle sınav değişikliğine olumsuz yaklaşmışlardır. Literatüre bakıldığında sınav değişiklikleri hakkında öğretmen ve öğrencilerle yapılan görüşmelerde de olumsuz sonuçların elde edildiği görülebilir. Özdaş'ın 2019 yılında yaptığı araştırmaya göre Temel Öğretimden Orta Öğretime Geçiş Sınavı'nın kaldırılıp Liselere Giriş Sınavı'nın getirilmesi de tıpkı bu araştırmada tespit edildiği gibi aniden olmuş ve öğrenciler hazırlıksız yakalanmıştır. Yine Özdaş'ın çalışmasında da sınav değişikliğinin öğrencileri psikolojik açıdan olumsuz etkilediği, derse ilgiyi ve motivasyonu azalttığı belirlenmiştir. Bu sonuçlar da beklenmedik sınav değişikliklerinin hem öğrencileri hem de öğretmenleri olumsuz olarak etkilediğini göstermektedir.

Okulun görevi öğrenciyi sadece akademik anlamda yetiştirmek değil, onun yeteneklerini de geliştirmek ve onu sosyalleştirmektir (Balcı, 2014). Sınav değişikliği ile Türkçe dersi için çok önemli olan konuşma, dinleme ve yazma becerileri de ayrı ayrı değerlendirilecek ve bu durum öğrencinin kendi yeteneklerini keşfedip geliştirmesini sağlayacaktır. Bu açıdan bakıldığında bu üç farklı sınavın öğrenciye katkı sağlayacağı bir gerçektir. Öğrencilerin konuşma, dinleme ve yazma becerileri gelişirken aynı zamanda özgüven sahibi olmaları da sınav değişikliğinin avantajlarından biri olarak değerlendirilebilir.

Gündoğdu, Kızıtaş ve Çimen (2010) tarafından yapılan araştırmada ortaöğretime geçişte uygulanan Seviye Belirleme Sınavı'nın bir önceki sınava göre daha yapılandırmacı, yaşam boyu öğrenmeyi destekleyici ve öğrenci merkezli olduğu tespit edilmiştir. Bunun sebebi ise o sene işlenen konuların aynı yıl sorulması, davranış notlarının ve karne notlarının da yerleştirmeye dâhil edilmesidir. Türkçe dersinde uygulanan sınav değişikliğinde de farklı beceri alanları (konuşma, yazma, dinleme) karne notuna yansıtılmaktadır. Bu sebeple yapılan sınav değişikliğinin yaşam boyu öğrenmeyi destekleyici, yapılandırmacı ve öğrenci merkezli öğrenmeyi sağlayacağını söylenmesi mümkündür.

Şimdiye kadar yapılan sınav değişiklikleri genelde liselere geçişte ya da üniversiteye giriş sınavlarında yapılmıştır. Ders içi, öğretmenlerin uyguladığı sınavlara ilişkin yapılan tek değişiklik 2013 yılında uygulanmaya başlanan Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG) sınavında yaşanmıştır. Bu sınav da ülke çapında yapılan liselere giriş için yapılmış olmakla beraber aynı zamanda öğrencilerin karne notlarına etki etmiştir. Şad ve Şahiner'in (2016) yaptıkları araştırmada TEOG'a ilişkin öğretmen, öğrenci ve veli görüşleri belirlenmeye çalışılmış ve sınavların sürece yayılması, okul ve öğretmenin değerinin artması gibi sonuçlara ulaşılmıştır. Bu çalışma kapsamında ulaşılan sonuçlara göre Türkçe dersindeki sınav değişikliğiyle birlikte uygulanmaya başlanan üç ayrı sınav ile (konuşma sınavı, yazılı sınav, dinleme sınavı) ölçme ve değerlendirmenin sürece yayılması, öğrencilerin dersi önemsemelerine ve derse olan ilgilerinin artmasına yardımcı olduğu tespit edilmiştir. Şad ve Şahiner (2016) tarafından yapılan araştırma sonuçları ile bu çalışmadan elde edilen sonuçlar sınav uygulamalarının sürece yayılması, derse olan ilginin artması ve dersin önemsenmesi noktalarında örtüştüğü görülmektedir.

Kaynakça

- Aksoy, D. & Arık B. M. (2017). Liselere geçişte yeni sistem ve nitelikli ortaöğretim için yol haritası. http://www.egitimreformugirisimi.org/wpcontent/uploads/2017/03/TEOG_BilgiNotu.07.12.17.web_.pdf Erişim tarihi : 21.02. 2024.
- Ary, D., Jacobs, L.C., Razavieh, A., & Sorenson, C. (2006). *Introduction to research in education* (7th ed.). Belmont, CA: Thompson & Wadsworth Leech
- Balcı, A. (2014). Etkili okul ve okul geliştirme. Ankara: Pegem Akademi.
- Baltacı, A. (2019). Nitel araştırma süreci: Nitel bir araştırma nasıl yapılır? *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(2), 368-388.
- Bogdan, R., & Biklen, S. (2007). *Qualitative research for education: An introduction to theories and methods* (5th ed.). Pearson Education, Inc.
- Can, E. (2014). Türk eğitim sisteminde nitelik: engeller ve öneriler. *I. Avrasya Eğitim Araştırmaları Kongresi Bildirisi*, İstanbul.
- Dere, İ., Dinç, E., & Koluman, S. (2014). Kademeler arası geçiş uygulamalarına yönelik görüşler ve deneyimler. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*(17), 397-423. <https://doi.org/10.14520/adyusbd.761>
- Duban, N. & Arısoy, H. (2017). 8. Sınıf öğrencilerinin temel eğitimden orta öğretime geçiş (TEOG) sınavına ilişkin algılarının metaforlar aracılığıyla incelenmesi. *Kalem Eğitim ve İnsan Bilimleri Dergisi*, 7(1), 67-98. Doi: 10.23863/kalem.2017.76
- Ekiz, D. (2015). Bilimsel araştırma yöntemleri. 4. Baskı. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Gündoğdu, K., Kızıldaş, E., & Çimen, N. (2010). Seviye belirleme sınavına (SBS) ilişkin öğrenci ve öğretmen görüşleri (Erzurum il örneği). *İlköğretim Online*, 9(1), 316-330.
- Gürlek, E. (2021). *Türkçe öğretmenlerinin dört temel dil becerisinde ölçme ve değerlendirmeye yönelik görüşleri üzerine bir çalışma yüksek lisans tezi*. Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adıyaman.
- Karadüz, A. (2009). Türkçe öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme uygulamalarının yapılandırmacı öğrenme kavramı bağlamında eleştirisi. *Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21, 189-210.
- Karatay, H., & Dilekçi, A. (2019). Türkçe öğretmenlerinin dil becerilerini ölçme ve değerlendirme yeterlikleri. *Milli Eğitim Dergisi*, 48(1), 685-716.
- Kavcar, C., Oğuzkan, F. & Sever, S. (1999). Türkçe öğretimi. Ankara: Engin Yayınları.
- Kilmen, S. & Beyhan, S. (2011). Türkçe öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme yöntemlerini uygulama sıklıkları ve tamamlayıcı değerlendirme yaklaşımlarına yönelik görüşleri Düzce örneği. *Ege Eğitim Dergisi*, 12 (2), 83-104.
- Kozak, M. (2018). *Bilimsel araştırma: Tasarım, yazım ve yayım teknikleri*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Leech, N., & Onwuegbuzie, A. (2007). An array of qualitative analysis tools: A call for data analysis triangulation. *School Psychology Quarterly*, 22(4), 557-584.
- Maden, S. & Durukan, E. (2011). Türkçe öğretmenlerinin ölçme değerlendirmeye ilişkin algıları. *Milli Eğitim*, 190, 212 -233.
- MEBa. (2023). Meb'den dört temel beceride Türkçe dil sınavı. T.C. Milli Eğitim Bakanlığı Haberler. <https://odsgm.meb.gov.tr/www/dort-beceride-turkce-dil-sinavi/icerik/1051>
- MEBb. (2023) MEB yazılı ve uygulamalı sınavlar yönergesi. https://odsgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2023_10/12115933_MEB_yazili_ve_uygulamali_sinavlar_yonergesi.pdf Erişim tarihi : 21.02. 2024.
- Özdaş, F. (2019). Merkezi yerleştirme sınav sistemine ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşlerinin değerlendirilmesi. *Mukaddime*, 10(2), 688-707. <https://doi.org/10.19059/mukaddime.509244>

- Sevim, O. & Karabulut, A. (2023). Öğretmenlerin Türkçe dersinin ölçme ve değerlendirmesinde yaşanan sorunlara ilişkin görüşleri. İ.Erpay ve M. V. Babayığıt(Ed.), *ICSHSR 3rd International Conference On Humanity and Social Sciences* içinde (ss. 70-79). Academy Global Conferences.
- Sevim, O. & Uyumaz, F. (2023). Türkçe öğretmen adaylarının ölçme ve değerlendirmede yaşanan sorunlarla ilgili görüşleri. I. Staykov (Ed.), *1. International Sur Scientific Researches Congress* içinde (ss. 81-93). Astana Yayınları.
- Şad, S. N., & Şahiner, Y. K. (2016). Temel eğitimden ortaöğretime geçiş (TEOG) sistemine ilişkin öğrenci, öğretmen ve veli görüşleri. *İlköğretim Online*, 15(1).
- Türkben, T. (2022). Türkçe Öğretmenlerinin Sınıf İçi Öğrenme Becerilerini Ölçme ve Değerlendirme Yeterlikleri. *Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi: Teori ve Uygulama*, 13(25), 45-72.
- Wilson, C. (2014). Interview techniques for UX practitioners: A user-centered design method. London: Elsevier.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.